

Mint hogy Oláhország népessége, már a talaj termékenysége következtében is, okvetlenül szaporodni fog és a 13 millió hektárnyi kiterjedésű Oláhország legalább 10 millió lakossal fog birni; mint hogy továbbá a vasuti hálózat is mindenesetre fejlődik: mihelyt egyszer a jóllét az országban annyira elterjed, hogy minden parasztnak lesz egy rendesen bebutorozott lakóháza, akkor az oláhországi erdők, akármilyen belterjesen is kezeljék azokat, felényire sem fogják fedezni az ország faszükségletét.

Kötelességük tehát a hivatott személyeknek gondosan örködni, miszerint Oláhország egykori, mesés kiterjedésű erdeinek legalább a maradványai épen fentartassanak.

Mikor kél ki a kőrisha magja.

Irta: ifj. Hoffmann Sándor, m. kir. közalapítványi főerdész.

A kőrisha magjáról általánosan el van terjedve és el van fogadva, hogy tavasszal elvetve csak a következő év tavaszán kél ki. Ennek az ellenkezője még csak kivételesen sincs felemlítve a csemetenevelést tárgyazó szakkönyvekben. E szerint a kőriscsemetéket, miután csak 2—3 éves korban lehet őket kiültetni, tényleg csak a 3-ik, illetőleg 4-ik évben használhatnók fel, mert a mag egy évig a földben hevert.

Ezt a szabályt én megdöntöttnek tekintem, mert többször volt alkalmam tapasztalni, hogy homokos és iszapos talajban a tavasszal elvetett kőrismag még ugyanazon év tavaszán gyönyörű szépen kikelt. Ezt tapasztalni Czegléden a homokos talaju tölesi erdőben, s Tolnamegyében a hasonló természetű németkeéri erdőben, hol a kőrish magvetés eddig

még nem volt megkísértve; azután a dunaföldvári sziget-erdőben és Szegszárdon a dunai erdőkben.

A mag az említett helyeken április második felében lett elvetve s május vége felé már a sorokban egészen szépen kikelt, úgy hogy most korukhoz képest szép csemetéink vannak.

Az idei vetések eredményével szemben talán felhozható volna az a körülmény, hogy a nedves időjárás az erdőművelésre rendkívüli módon alkalmas volt. De például Czegléden 1887-ben is eszközöltetett vetés, ez az év pedig éppen nem volt kedvező s miként az ott alkalmazott erdőörök igazolhatják, a körismag abban az esetben is ugyanazon év tavaszán kikelt.

A vetésre használt mag Czegléd számára részben az ottani körises erdőrészben szedetett, részben kereskedésből szereztetett be; a többi előbb említett helyek számára pedig a szegszárdi dunaerdőben gyűjtetett, s télen át zsákokban tartatott el.

Czegléd számára azért kellett a kereskedésből is szerezni, mert eleget gyűjteni nem lehetett. A kereskedésből vett mag azonban és a frissen szedett mag külön vettetett el. Az eredmény az volt, hogy a kereskedésből szerzett mag, az első évben a földben maradt; a helyben gyűjtött ellenben mindjárt kikelt. A kereskedésből vett mag azonban még a második évben is oly hiányosan kelt ki, hogy a csemetekertnek ezt a részét újból meg kellett munkálni. Az 1889-ik évben ugyanez történt a szegszárdi és dunaföldvári erdőkben is: a friss mag kikelt már a vetés tavaszán, a kereskedésből beszerzett magból ellenben csak ez idén kelt ki itt-ott valami, úgy, hogy ezt tekintetbe sem lehetett venni.

Nem hallgatom el azonban, hogy a németkeéri erdő-

ben a mag, miután a talaj szárazabb, vetés előtt 24 órán át sárvizben volt áztatva.

Az én szerény nézetem tehát mindezek után az, hogy a házilag, frissen szedett és télen át jól eltartott kőrismag, különösen a kissé üdőbb talajban, még a vetési év tavaszán kikel. De határozottan csak a friss és nem a kereskedésből vett magnak tulajdonítom ezt az előnyt s ép ezért azt hiszem, a kőrismagot azok közé a magvak közé sorozhatjuk, a melyeket kereskedésekből nem ajánlatos beszerezni.

Az előadottakat azért láttam jónak közölni, hogy megtudhassam, vajjon az általam tapasztaltak a rendkívüliekhez tartoznak-e? avagy már esetleg máshol is észleltettek. Ha ez az utóbbi eset forog fenn, akkor a kőrismagról eddig elfogadott, fentebb említett tantétel csakugyan megdöntöttnek tekinthető.

L a p s z e m l e.

(M—zs—) **Az erdei famagvak csirázási képességének megvizsgálásáról** figyelemre méltó dolgokat közöl dr. Nobbe a „Tharander Forstliches Jahrbuch“ egyik legújabb számában. „Nincs könnyebb dolog, — ugymond — mint néhány magszemet valamely csiráztató készülékbe beletenni és csirázás után a kikelő növénykéket megszámlálni; de annál nagyobb gyakorlat kívántatik ahhoz, ha nagyobb magkészlet csirázó képességét s ennek alapján annak értékét, megfelelő pontossággal akarjuk meghatározni.“ Az ezen a téren szerzett tapasztalatai alapján a csiráztatási kísérleteknél szem előtt tartandó szabályokat Dr. Nobbe következő pontokban foglalja össze:

1) A vizsgálatnak alávetett próbamagvak minőségének az összes magmennyiség átlagos minőségét kell képviselnie, ennél fogva nagy gond fordítandó a próbamagvak kiválasztására. Ez többféle módon eszközölhető.

Legegyszerűbb eljárás az, ha az egész magkészletet, melynek csirázási képességét meg akarjuk határozni, tiszta helyen szétterítjük, jól összekeverjük és azután a próbához szükséges mennyiség-